



**SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY**  
w Zespole Szkół im. UNICEF w Rzeszowie

**SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY**  
dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym  
oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi

rok szkolny 2019/20

Opracowanie:  
mgr Daniel Szczypek  
mgr Magdalena Wojnarska

Spis treści:

1. Wstęp
2. Podstawa prawna
3. Nowa definicja wychowania
4. Priorytety
5. Ewaluacja i modyfikacja programu
6. Sfery rozwoju, cele i zadania wychowawcze i profilaktyczne

## 1. Wstęp

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.

Zgodnie z art. 26 Prawa oświatowego następuje połączenie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program obejmuje całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Program wychowawczo – profilaktyczny został przygotowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

## 2. Podstawa prawna:

- ◀ Konstytucja RP art. 72
- ◀ Konwencja o Prawach Dziecka art. 3
- ◀ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- ◀ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii wraz ze zmianami Rozporządzenia MEN z dnia 22 stycznia 2018 r.

3. Nowa definicja wychowania – **wychowanie** to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości:

» fizycznej – związanej z naturalnymi procesami rozwoju fizycznego, nabywaniem wiedzy i umiejętności umożliwiającym prowadzenie zdrowego stylu życia,

» psychicznej /emocjonalnej i intelektualnej/– ukierunkowanej na osiągnięcie odpowiedzialności za siebie i swój stosunek do świata,

» społecznej – polegającej na nabywaniu umiejętności prawidłowego wywiązywania się z pełnionych ról społecznych i przygotowywania się do podejmowania nowych ról

» aksjologicznej /duchowej/ - obejmującej posiadanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości oraz poczucia sensu istnienia, które powinno być wzmocnione i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt. 3 ustawy *Prawo oświatowe*)

4. Priorytety

**Priorytety MEN w roku szkolnym 2019/2020:**

1. Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych.
2. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
3. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnej i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.

**Priorytety dyrektora – rok szkolny 2019/20:**

1. Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.
2. Zwiększanie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.
3. Kontynuowanie opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu współpracy z rodzicami.

Wnioski z ewaluacji wewnętrznej wykorzystane do **doskonalenia jakości pracy szkoły**:

- Należy kontynuować realizację programu wychowawczo – profilaktycznego w obecnej formie uwzględniając w przyszłym roku priorytety MEN, KO oraz dyrektora szkoły.

5. Ewaluacja i modyfikacja programu – program poddawany jest ewaluacji. Formy ewaluacji; obserwacja, wywiad, ankiety, analiza dokumentacji. Ocena programu wychowawczo – profilaktycznego przeprowadzana jest raz w ciągu roku szkolnego. W zależności od wyników ewaluacji i potrzeb program może podlegać modyfikacji.

W maju została przeprowadzona ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Uzyskano informacje od rodziców, nauczycieli i uczniów.

**Rodzice** – 100% rodziców uważa że program nie wymaga zmian

**Nauczyciele** – Według nauczycieli wszystkie zadania powinny być w dalszym ciągu realizowane i utrwalane gdyż służą rozwojowi uczniów. Program wychowawczo –profilaktyczny jest bardzo obszerny, obejmuje wszystkie najważniejsze sfery życia uczniów i zawiera zadania kształtujące kompetencje kluczowe.

Według niektórych nauczycieli należałoby dodatkowo zwrócić uwagę na zadania związane z kształtowaniem kompetencji społecznych, umiejętnością korzystania przez uczniów z Internetu i portali społecznościowych oraz radzeniem sobie z emocjami, a także radzeniem sobie z własną niepełnosprawnością i ograniczeniami z niej wynikającymi, rozwijanie samodzielności, przygotowanie do pracy zawodowej, pomoc i wsparcie uczniów w tworzeniu i realizowaniu planów życiowych.

Nauczyciele nie dostrzegają potrzeby umieszczenia dodatkowych i usuwania już istniejących zadań (ewentualnie podobne zadania zawrzeć w jednym).

**Uczniowie** – 96,7% uczniów uważa że w szkole jest miło i przyjemnie ponieważ: jest miła i wesoła atmosfera, mają koleżanki, kolegów i są przyjaźni nauczyciele. Uczniowie chętnie uczestniczą uroczystościach i imprezach szkolnych, dyskotekach, wycieczkach, zajęciach sportowych. Większość uczniów zna zasady zachowania się w szkole i je przestrzega. Jeżeli uczniowie mają kłopoty najczęściej rozmawiają z – wychowawcą, koleżanką/kolegą, z rodzicami.

**Środowisko lokalne (rozmowa z policjantem dzielnicowym)**- nauczanie zachowań asertywnych w odniesieniu do środków psychoaktywnych, podejmowanie zagadnień związanych z cyberprzemocą, zwrócenie uwagi dzieciom na bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych.

## 6. Sfery rozwoju, cele i zadania:

| SFERY ROZWOJU         | CELE ROZWOJOWE                   | ZADANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE  | FORMA REALIZACJI   | OSOBY ODPOWIEDZIALNE                          | TERMIN REALIZACJI                   |
|-----------------------|----------------------------------|---|--|---|-------------------------------------|
| I.<br><b>FIZYCZNA</b> | Promowanie zdrowego stylu życia. | Uświadamianie i wdrażanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.                  | Zajęcia dotyczące higieny osobistej.   | Wychowawcy, nauczyciele, higienistka szkolna. | IX/I                                |
|                       |                                  | <b>Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych. (priorytet)</b> | Nawiązanie efektywnej współpracy z rodzicami.  | Wychowawcy, rodzice.                          | IX/X                                |
|                       |                                  |   | Zajęcia dotyczące zdrowego odżywiania się.   | Wychowawcy, nauczyciele, higienistka szkolna. | X/III                               |
|                       |                                  |   | Zajęcia i akcje szkolne dotyczące profilaktyki zdrowotnej.                                   | Wychowawcy, nauczyciele, higienistka szkolna. | Zgodnie z kalendarzami miesięcznymi |
|                       |                                  |   | Organizacja spotkań z lekarzem np. stomatologiem, dietetykiem, policjantem                   | Psycholog, pedagog.                           |                                     |
|                       |                                  |   | Przedstawienie uczniom pozytywnego wpływu aktywności fizycznej na zdrowie i życie człowieka. | Wszyscy nauczyciele.                          |                                     |
|                       |                                  |   | Zajęcia dotyczące szkodliwego wpływu różnych używek na organizm człowieka.                   | Wychowawcy, nauczyciele, higienistka szkolna. | W trakcie całego roku szkolnego     |
|                       |                                  | Kształtowanie umiejętności organizowania  | Uczenie bezpiecznego zachowania się uczniów (np. w   | Wychowawcy i wszyscy nauczyciele.             | I/VI                                |

|                           |   |  |   |   |   |
|---------------------------|---|--|---|---|---|
|                           |   | <p>bezpiecznego wypoczynku i czasu wolnego poprzez podejmowanie różnych aktywności.</p>  | <p>kontaktach z osobami nieznanymi).</p> <p>Wdrażanie uczniów do aktywności fizycznej poprzez lekcje wychowania fizycznego, dodatkowe zajęcia sportowe, na pływalni, wycieczki, turnusy rehabilitacyjne.</p> <p>Uczenie bezpiecznego korzystanie z Internetu ( np. kontakty z innymi ludźmi).</p> <p>Uczenie odróżniania fikcji od rzeczywistości – świat kina, teatru, literatury, gier komputerowych.</p> | <p>Wychowawcy i wszyscy nauczyciele.</p> <p>Wychowawcy i wszyscy nauczyciele, psycholog, pedagog.</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele.</p> | <p>W trakcie całego roku szkolnego.</p> <p>W trakcie zajęć z wykorzystania Technologii inf.</p> |
|                           |   | <p>Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.</p> <p><b>Zwiększanie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole. (priorytet)</b></p> | <p>Zajęcia dotyczące zasad postępowania w różnych sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu (zasady BHP, pożar, ukąszenie, utrata przytomności, zatrucia, atak terrorystyczny itp.).</p> <p>Przeprowadzenie ewakuacji próbnych.</p>  | <p>Wychowawcy, nauczyciele, higienistka szkolna, pedagog. Dyrekcja szkoły.</p>  | <p>IX</p> <p>Na bieżąco w miarę potrzeb</p> <p>W trakcie próbnej ewakuacji z budynku.</p>       |
| II.<br><b>EMOCJONALNA</b> | Wspieranie rozwoju emocjonalnego uczniów. | <p>Kształtowanie umiejętności prawidłowego reagowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie z emocjami i uczuciami( radość, chorób i śmierci bliskich osób,</p>  | <p>Zajęcia tematyczne i rozmowy indywidualne.</p> <p>Nauczanie sytuacyjne.</p> <p>Zajęcia TUP.</p>  | <p>Wychowawcy, psychologowie, pedagog, wszyscy nauczyciele.</p>   | <p>Cały rok szkolny</p> <p>Każdorazowo w przypadku zaistniałych sytuacji.</p>                   |

|                               |  |  |   |  |  |
|-------------------------------|--|--|---|--|--|
|                               |  | przeżywania żałoby)  |   |  |  |
|                               |  | Radzenie sobie z własną niepełnosprawnością i ograniczeniami z niej wynikającymi   | Zajęcia tematyczne i rozmowy indywidualne.<br>Nauczanie sytuacyjne.                         | Wychowawcy, psychologowie, pedagog, wszyscy nauczyciele. | Cały rok szkolny   |
|                               | Kształtowanie i rozwijanie osobowości ucznia.  | Budowanie poczucia własnej wartości.   | Zajęcia tematyczne.   | Wychowawcy.  | Cały rok szkolny.  |
|                               | Kształtowanie i utrwalanie pożądanych zachowań emocjonalnych ucznia.                                   | Kształtowanie umiejętności bycia asertywnym.   | Zajęcia tematyczne i rozmowy indywidualne.<br>Nauczanie sytuacyjne.                         | Wychowawcy, wszyscy nauczyciele.                         | Cały rok szkolny.<br>Na zajęciach TUP.   |
| <b>III.<br/>INTELEKTUALNA</b> | Zapewnienie uczniom dostępu do różnych źródeł informacji i opanowanie umiejętności korzystania z nich. | Kształtowanie umiejętności właściwego i bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów społecznościowych (radzenie sobie z cyberprzemocą)<br><br><b>Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnej i celowe</b> | Edukacja informatyczna.<br>Zajęcia tematyczne.<br>Spotkania z policjantem dzielnicowym. TUP | Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog              | Zgodnie z harmonogramem zajęć z wykorzystaniem komputera.<br>Cały rok szkolny. |

|                      |   |   |  |  |   |
|----------------------|---|---|--|--|---|
|                      |   | <p><b>wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. (priorytet)</b></p> <p>Rozwijanie kompetencji czytelniczych.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań uczniów.</p> | <p>Zajęcia tematyczne, lekcje biblioteczne.</p> <p>Udział w kołach zainteresowań.</p>                                | <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele prowadzący zajęcia.</p> | <p>Wg planu wyjść do biblioteki osiedlowej i szkolnej.</p> <p>Cały rok szkolny.</p> |
|                      | Stymulowanie rozwoju poznawczego przez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej. | Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy.   | Zajęcia tematyczne, praca indywidualna i grupowa.  | Wychowawcy, wszyscy nauczyciele.                         | W trakcie całego roku szkolnego.  |
|                      | Kształtowanie umiejętności uczenia się  | Doskonalenie zdolności koncentracji na zadaniu oraz stwarzanie możliwości samodzielnego poznawania otoczenia.   | Zajęcia indywidualne i grupowe.  | Wychowawcy, wszyscy nauczyciele.                         | W trakcie całego roku szkolnego.  |
| <b>IV. SPOŁECZNA</b> | Kształtowanie właściwych relacji społecznych.   | <p>Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych.</p> <p><b>Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych. (priorytet)</b></p>   | <p>Zajęcia tematyczne.</p> <p>Udział w apelach szkolnych, przygotowywanie uroczystości patriotycznych, konkursy.</p> | Wychowawcy, wszyscy nauczyciele.                         | W trakcie całego roku szkolnego   |



|                                   |   |  |                                 |                                  |
|-----------------------------------|---|--|---------------------------------|----------------------------------|
|                                   | <p>Uczenie nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną.</p> <p>Doskonalenie umiejętności współpracy z innymi osobami.</p> <p><b>Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym. (priorytet)</b></p> <p>Wdrażanie uczniów do aktywnego udziału w życiu rodziny.</p> <p><b>Kontynuowanie opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu współpracy z rodzicami. (priorytet)</b></p> | <p>Nauczanie sytuacyjne, zabawy integracyjne, imprezy klasowe z udziałem Rodziców, wycieczki, itp.</p> <p>TUP, wolontariat, zajęcia praktyczne</p> <p>Rozmowy z rodzicami, wywiadówki.</p> <p>Współpraca z rodzicami, pomoc w organizowaniu imprez szkolnych np. piknik rodzinny, wigilia klasowa itp.</p> |                                 |                                  |
| Przygotowanie do dorosłego życia. | <p>Rozwijanie samodzielności.</p> <p>Pomoc i wsparcie uczniów w tworzeniu i realizowaniu planów życiowych.</p>  | <p>Zajęcia tematyczne. TUP. Wycieczki.</p>   | Wychowawcy, wszyscy nauczyciele | Przez cały okres nauki w szkole. |

|                       |   |   |   |  |  |
|-----------------------|---|---|---|--|--|
|                       |   | Zapoznanie z prawami, w tym uprawnieniami osób z niepełnosprawnością do korzystania z systemu wsparcia społecznego.                                 |   |  |  |
|                       | Przestrzeganie norm społecznych.                          | Kształtowanie pożądaných społecznie postaw uczniowskich.  | Nauczanie sytuacyjne.<br>TUP.<br><br>Imprezy okolicznościowe, konkursy.   | Wychowawcy,<br>wszyscy nauczyciele.        | W trakcie całego roku szkolnego.   |
| <b>V.<br/>DUCHOWA</b> | Wspieranie rozwoju etyczno-moralnego i duchowego uczniów. | Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra i zła.<br>Uwrażliwienie na krzywdę innych i poczucie winy.<br>Uczenie postawy przebaczenia i szacunku. | Nauczanie sytuacyjne.<br>Stosowanie zasad moralnych w życiu codziennym.<br>Udział w rekolekcjach szkolnych, Wigilii, Poranku Wielkanocnym, Mszach Św. i in. | Wszyscy nauczyciele,<br>rodzice, katecheci | Zgodnie z planem zajęć, wyjść do kościoła, kalendarzem uroczystości szkolnych. |

Lider zespołu:  
Daniel Szczypek